

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

S'a vërsat sânge.

Este vorba de revoluțiunea țeranilor, cari sub firma socialismului s'au resculat contra ordinii legale de stat.

N'a mai folosit capacitate, nu intervenirea organelor dela comitat, nu gendarmăria.

In cele din urmă s'a acuirat mi-lifi.

Miliția nu cunoșce rësvrătitori, ea a întrebuițat arma, și trupurile cetățenilor au acoperit zăpada înroșită de sângele lor.

Suntem deci în toiul revoluțiunei și trebue să ne dăm sēma de acēstă desperatā situațiune.

Ansă mijlocitā la acēstā revoluțiune a țeranilor a dat sērăcia prove-nită din ploile cele multe ale anului trecut.

Intre împregiurări normale un an neroditoriu nu ar putē aduce asemenea desperate situațiuni, mai ales, că anul trecut nu se pōte lua între anii cei mai neroditori, atāta totuși s'a produs, cāt se ajungā pentru alimentațiunea populațiunei.

Darā chiar cānd anul ar fi de a sē lua ca desperat de neroditoriu cu sistemul de comunicațiune de ađi, se pot importa bucate din alte țeri spre a feri țera de fōmete.

Causa principalā a nemulțămirei zace mai adēnc și lipsa din anul acesta a dat numai ansā a isbucni revoluțiunea.

Socialismul voesce rësturnarea stărilor de ađi a lucrurilor, și lucrarea lui nu se reduce la eri alaltăeri.

In patria nōstrā demoralisarea du-réză de deci de ani, ea a luat dimen-siuni mari, și este înfricoșat tabloul corupțiunilor la alegerile dietale.

In fața pericolului actual un de-putat din partida guvernamentalā a făcut senzaționale descoperiri, cari ca bombe au rësunit în desbaterile dietale.

Spre scopuri electorale guvernul a spesat peste 3 și jumătate milioane.

Corupțiunea acēstā s'a făcut prin mijlocul altei corupțiuni; banii aceia s'au procurat prin favorurile, împărțite de cātră guvern și favorurile aceste sunt de multe soiuri.

Acēstā este numai o ranā dintre cele multe.

Revoluțiunea este de caracter socia-listic, căci ea a isbucnit între unguri.

Sunt deci necesitate organele pu-blice sē recunoscā caracterul adevērat al situațiunei, și deputa ii guvernamen-tali în plenul parlamentului sunt ne-voitți sē arete, care este isvorul situa-țiunei desperate de ađi.

Corupțiunea este deci pusā ca causā a revoluțiunei, pentru a cărei su-grumare s'a trimis miliție și organele dela comitat cer statariu.

Deci sau glonț sau furci!

Desperatā situațiune.

Dēcā printre noi românii ar fi is-bucnit aceste manifestațiuni ale nemul-țămirei generale în popor, ele nu ar fi numite cu numele cel adevērat.

In acel cas ar fi pressa alarmatā cu uneltiri dușmānoșe contra statului, cu revoluțiune pusā la cale de cātră liga din București.

Am signalat situațiunea desperatā, am indicat isvorul ei, și mijlocele luate pentru delăturarea rēului.

Prelângā glonț și furci se mai pune în vedere și restringerea libertăței de pressă.

Pentru noi puținā mângăiere, darā totuși o mângăiere, căci noi prin cas-sarea juriului între împregiurările de ađi nu pierdem nimica.

In parlamental magiar s'a discentat în săptămāna trecutā budgetul ministrului de agricultură. Elerent de discusiune a fost, în urma mișcărilor țeranilor din comitatul Szabolcs, — chestiunea socialismului agrar. Cu multā căldură a apārat cauza țeranilor sēraci deputatul liberal Rohonczy, care în urma vorbirei sale venind în conflict cu guvernul, ș'a anunțat eșirea din partidul li-beral. Rohonczy, a făcut următōrea intere-santā și pentru guvern agravantā descoperire:

„Noi (partidul liberal) am pierdut încre-derea poporului! Poporul însă trebue necon-diționat se nīl recățigām. Spre acest scop se abdicem de abuzuri. Eu am primit 5000 fl. pentru scopuri de alegere în dietā... Și dela anul 1867 asta tot așa merge. Resul-tatul alegerilor atāmā dela iscusința guver-nel, dela suma ce o folosesc. Da. alege-riile mainōuē au costat trei milioane, banii iau plătit aceia, cari au umblat după tit-luri. Acesta însă nu e patriotism”. Oratorul crede a fi făcut un serviciu patriei denun-țând aceste anomalii și susținēnd, ca acest guvern, în fruntea căruia stā Bánffy, nu este capabil sē conducā desti-nele țerii.

La acest obiect vorbește și Apponyi, care impune guvernului două datorințe prin-cipale: unde esistā miserie și lipsā guvernul sē intervieu cu ajutor pentru delăturarea lor, ori cāt ar costa; ēr unde liniștea publicā, viețā și legea este primejduitā sē se iee māsuri de apārare, ori ce jertfe s'ar aduce. Tot-odată întrēbā pe ministru cum crede a putē pune cap agitațiunilor socialiste în pressă?

Ministru Darányi rēspunde lui Ap-ponyi privitor la pressă că va revisui legea de pressă astfel, ca sē se supravegheze strict pressa socialistā și sē se introducā un fel de censurā preventivā.

La ordinea zilei sa luat acum proiectul de budget al ministrului de culte și instrucțiune publicā.

† Contele Kálnoky Gusztáv fostul mini-tru al afacerilor externe a monarchiei Austro Ungare a încetat din viață Dumine-cā după prānz la castelul sēu Trēdlitz, lângă Brūn, în etate de 66 de ani.

Proiectul de lege despre întregirea venitelor preoțesci.

II.

Motivarea.

Atāt guvernul de acum, cāt și guver-nul de mai înainte cu ocașiunea desbaterii legilor mai nōuē eclesiastice-politice de re-petite ori a promis, că va îmbunătăți starea materialā apēsătōre a preoțiimii confesiunilor legalminte recepte. Mesagiul de tron încā s'a pronunțat hotărīt referitor la obiectul acesta. Împlinirea acestor declarațiuni e scopul acestui proiect de lege. Statul magiar numai în tre-cutul mai apropiat, cu ocașiunea aducerii legii despre liberul exercițiu al religiunii, a asigurat marele principiu al libertății religioare în dividuală și a stabilit condițiunile legale ale libertății cultului și ale liberului exercițiu al

religiunii. Cu ocașiunea aceste regulări, pe basa desvoltării de până acum, au stat două sisteme deosebite în fața legislațiunii. Unul e sistemul separării totale a bisericii și a statului, a căru esență culminēză în aceea, că aședā societățile religioare în cadrele dreptului privat, unde biserica nu pretinde dela stat mai mult ajutor, dar nici nu suferē ingerință mai mare decât ori-ce societate privatā.

Separarea acēstā totalā a bisericii și a statului nicāiri nu e dusā în deplinire cu consecuență logicā. În împrejurările patriei nōstre separarea bisericii și a statului e o nisuință neesecutabilā în praxā; contradice deadreptul desvoltării nōstre de drept istoric; în rezultatele sale ar ataca interesele nōstre naționale în mod simțit. De aceea legisla-țiunea magiarā s'a pus și cu ocașiunea adu-cerii legilor eclesiastice-politice pe basa altui sistem. După sistemul acesta statul nu con-siderā confesiunile de societăți private. In acest punct de vedere principal se exprimā părerea, că statul, pelângā tōtā separarea sferelor de activitate obiectivā, scopurile acelea, spre a căror realizare se nisuesc so-cietățile religioare existente pe teritoriul lui prin instituțiunile lor, din punctul de vedere al existenței statului nu le privesce de indi-fereente, ci de atari, cari și în privința des-voltării existenței statului au însemnătate și valōre mare. Statul, ce e drept, urmāresce cu mijlocele sale externe alte scopuri, ose-bite de ale societăților religioare, dar te-meii și conținutul etic pentru scopurile sale îl scōte din activitatea societăților religioare existente pe teritoriul lui. Din acest fapt istoric urmēdā dela sine, că statul procede în interesul sēu bine priceput, promovēzā rea-lizarea mai ușorā a scopurilor sale, cānd se alosece a promovā cu tōte mijlocele posibile activitatea rodnicā a societăților religioare concrescute istoricesce cu societatea statului. Cu ocașiunea desbaterii asupra legii despre liberul exercițiu al religiunii am signalisat, dice ministru, că susținem poziția de drept public a bisericilor istorice, nu voim, sē cur-mām desvoltarea istoricā a acelor, ci dim-potrivā vrem, ca sē se desvōlte mai departe și încā în astfel de direcțiune, ca, avēnd în vedere principul separării sferelor de acti-vitate obiectivā, statul cu bisericile istorice, cu confesiunile legalminte recepte împreună și ajutându-se împrumutat sē lucreze cāt se pōte mai cu succes pentru înaintarea cul-turii materiale și spirituale a cetățenilor.

La noi ajutorul material dat de stat conform împregiurărilor faptice se pōte pre-senta numai în forma de întregire a venite-lor. Trebue susținut și pe mai de parte în tōtā puterea sa principul fundamental, că confesiunile ele însele trebue sē se îngrijescā de provederea preoților potrivit poziției lor. Guvernul prin înființarea întregirii de venit în formā de instituțiune nici de cāt nu do-resce a atinge sfera de drept autonom a confesiunilor, din care causā proiectul present nu cuprinde nici o astfel de dispozițiune, care ar asigura guvernului statului influință, ce ar trece preste sfera dreptului de supremā su-pravegheare; cu tōte acestea a aflat de ne-cesar a se îngrijii de garanții în direcțiunea aceea, ca statul sē ajute numai astfel de preoți, cari sunt neesceptionabili în privința moralā a vieții lor, sunt pe deplin conscii de chemarea lor sublimā, și nu sēvērșesc fapte contrare statului.

Proiectul dā întregire de venit numai pentru stațiunile parohiale sistematizate până în 1 Ianuarie 1898; stațiunilor, ce se vor face de acum înainte, numai atunci li-se va da, dacă statul va încuviința sistemizarea nōuei stațiuni parohiale. Statul nu voesce, sē silēscā confesiunile la acceptarea întregirii de venit, fie cărei confesiuni îi concede timp de un an pentru a cumpēni, dacă vre, sē primēscā pentru preoții sēi întregirea de ve-nit ori nu.

Întregire de venit garantatā de stat este statoritā în două gradațiuni: în 800 fl. și în 400 fl.

Proiectul la statorirea acestor două sume osebite de întregire are în vedere exclusiv pregătirea sciințificā și cultura intelectualā a parohilor. E important anume, ca parohii înainte de a-și începe studiile teologice, sē termineze vre o școlā medie din patrie: acē-sta o asigurā dispozițiunea proiectului.

În cas de delict moral ori purtare con-trară statului întregirea venitului se pōte de-

nega, respective, dacă a beneficiat deja de ea, i-se pōte detrage. Sustinerea și asigu-rarea nevătēmātā a sferei de drept autonom a confesiunilor a făcut necesarā declarația, că hotărīrea ministerialā, prin care se de-trage întregirea venitului, nu pōte atinge alte dispozițiuni ale sentinței disciplinare, aduse din partea auctorității confesionale competente. Pentru întregirea tuturor plăților parohiale până la 600 fl. sunt de lipsā 832.291 fl.; ēr pentru întregirea până la 800 fl. sunt de lipsā 1,577.917 fl. și a nume-recere:

a) biserica ev.-ref. la întregirea până la 600 fl. 210.289 fl., la întregirea până la 800 fl. 438.613 fl.;

b) biserica aug. ev. la întregirea până la 600 fl. 24.915, la întregirea până la 800 fl. 71.346 fl.;

c) biserica gr. or. sērbescā pentru în-tregirea până la 600 fl. 6.495 fl., pentru în-tregirea până la 800 fl. 27.365 fl.;

d) biserica gr. or. romānā pentru în-tregirea până la 600 fl. 536.006 fl., pentru întregirea până la 800 fl. 911.254;

e) biserica unitară pentru întregirea la 600 fl. 20.000 fl., pentru în-tregirea la 800 fl. 38.200 fl.;

f) confesiunea israilitā pentru întregirea la 600 fl. 34.581, pentru întregirea la 800 fl. 91.136 fl.

Sunt mulți parochi, cari nu au cualifi-cațiunea prescrișā în §. 4. al proiectului; sa-lariul acestora se întregesce numai până la 400 fl.; s. p. între 303 rabini ai confesiunii israilite abia vor fi 50, a căror platā ar tre-bui întregitā până la 800 fl., și între 1906 parochi romāni gr. or. încā sunt mulți, a că-ror platā va trebui sē se întregescā numai până la 400 fl., așa că suma necesarā arētātā mai sus cu 832.291, respective cu 1,577.917 fl. va scādē în mod considerabil.

Din cauzele acestea ađi încā nu se pōte statori apriat suma necesarā; atāta însă și acum e sigur, că în urma dispozițiunii luate în §. 11. a proiectului în cei dintēiu trei ani la întregirea dotațiunii până la 600 fl. nu va fi lipsā de 823.291 fl., ci luānd o sumā rotundā cel mult de 600.000 fl. Prin urmare pe cei dintēiu trei ani la olaltā computați ar fi lipsā de 1.800.000 fl.; întregirea dota-țiunii parohiale până la 800 fl. se va efe-țui numai după aceea în decurs de șese (6) ani; și suma anualā necesarā de 600.000 fl. se va urca în decursul acestor șese ani cu vre o 60—70 de mii de floreni.

Din România.

Chestia națională. In ședința dela 29 Ianuarie a camerei romāne D. Ioñel Gră-dișteanu și-a desvoltat interpelarea sa în che-stia naționalā.

Dl D. Sturdza în rēspunsul sēu a spus, că ori-ce va rēspunde, dl Grădișteanu va rē-mānea nemulțumit. Nu de mult însă dl Gră-dișteanu lupta în chestia naționalā în partidul liberal. Ađi e natural ca sē nu ne mai aprōbe.

Declarā că va rēspunde d-lui Grădișteanu fără a face comentarii.

Intāiu, dacă guvernul e posibil.

Cāt timp va avea încrederea M. S. Re-gelui și a Camerelor, guvernul va fi posibil. Nu se pōte admite, ca pentru o chestie ridi-catā în Camerā, guvernul sē se retragā.

De ce nu m'am făcut samsar einstīt? Pentru cuvēntul că dl Grădișteanu s'a pus în prejma sa și l'a împedecat.

De ce n'a însoțit pe M. S. Regele la Budapeșta?

Fiind-cā nu putea absenta din țērā în lipsa Soveranului. Alt-fel ar fi mers la Bu-dapeșta, pentru că acolo unde e șeful Statului ministru nu pōte lipsi.

Voci: Inchiderea discuției.

Dl I. Grădișteanu vorbeșce contra în-chiderei discuției nefiind serios rēspunsul dlui ministru de externe. Dacă discuția se va în-chide, va reveni cu o altā interpelare.

În aceeași ședință dl. Take Ionescu anunță următoarele interpellări:

Am onore să interpelez pe dl. ministru de externe asupra următoarelor puncte:

1) Cari sunt împrejurările, neted și lămurit arătate, cari l-au împedecat pe d-sa de a se face samsar cinstit între Români din Ungaria și guvernul unguresc?

2) Cum și în ce fel dl. Ioan Grădișteanu a stat în prețma d-sale și l-a împedecat astfel în succesul operei acesteia de samsar cinstit.

3) Când și în ce mod a început dsa încercările sale de a se face samsar cinstit, cari au fost demersurile făcute și când, și în ce mod, aceste demersuri ale d-sale au fost zădărnice de dl. Grădișteanu?

4) Iar dacă n'a făcut dsa nici un demers spre a se face samsar cinstit, cum de l-a împedecat dl. Grădișteanu?

5) Er dacă a făcut ceva demersuri, în ce au constatat acele demersuri?

6) Dacă în acest moment mai continuă, sau are să mai continue încercări de a se face samsar cinstit între Români din Ungaria și guvernul unguresc?

7) Dacă în fața nesuccesului său de a se face samsar cinstit, mai crede că poate deține guvernul țerei?

D. Trandafir Djúvara la patriarhie.

„Drapelul” scrie: Ni se anunță din Constantinopol, că ministrul nostru de acolo dl. D. Djúvara, împreună cu dl. Constadinidis, primul său interpret, s'a dus la I. P. S. S. Patriarhul ecumenic, făcându-i următoarele propuneri: Ca să primescă numirea de preoți și arhimandriți români în comunele românești din Turcia; ca acești clerici să depindă direct de un șef, care să poarte numele de Primatul românilor din Turcia; er acest înalt prelat al bisericii macedo-române, deși recunoscut ca autocefal, să recunoască de superior pe Exarhul ecumenic.

Patriarhul nu i-a dat deocamdată nici un răspuns.

Ne temem, că acest „deocamdată” nu va veni „nici odată”, căci Patriarhia din Constantinopol nu prea obicinuesce să dea curs cererilor de această natură.

Alexandru Flechtenmacher. Cetim în Drapelul: Eri Vineri a fost înmormântat bătrânul Alexandru Flechtenmacher, unul din luptătorii renașterii române, primul director al Conservatorului din București.

Alexandru Flechtenmacher a murit Mercuri, în etate de 75 ani. El era fiul juristului Flechtenmacher din Iași, care deși străin de origine ajunsese bun român prin sentimente și muncă patriotică. Alexandru Flechtenmacher studiă muzica în Iași, apoi în Viena, și întors în țară, începu o viață de muncă frumousă și roditoare.

Pe vremea aceea, generația tină, entusiastă pentru redeșteptarea națională, pricepu că această redeșteptare trebuie făcută prin întorcere la izvoarele vieții ale geniului po-

pular. Precum Alexandri consacra o mare parte a muncii sale poetice la culegerea și epurarea poeziei populare, tot așa Flechtenmacher își căută inspirația în motivele, de rând de o dulce melancolie și de o veselie exuberantă, ale cântului popular.

S'a făcut adese-ori lui Alexandri imputarea, că a falsificat poezia populară, pretinzând să o purifice, s'o estetizeze. Dar Alexandri nu a avut în vedere interesul etno-psihologic, istoric și sociologic al folclorului, ci exclusiv cel artistic, estetic; el vroia să lege viitoarea poezie cultă română de tradițiile poeziei populare, adică să dea poeziei românești caracter național. Din acest punct de vedere, procedarea lui Alexandri era foarte legitimă; și în mod analog Flechtenmacher nu s'a mărginit să fie culegător pur și simplu de arii naționale, ci s'a inspirat din cântul popular pentru a face compoziții muzicale cu caracter național.

Acest procedeu de altminteri nu e fără analogie în străinele. Cine nu cunoaște de pildă fermecătoarele compoziții ale lui Grieg, clădite pe motive populare norvegiene?

Flechtenmacher a scris muzica la o mulțime de opere dramatice ale lui Milló și Alexandri; și cu cât succes ne o spune însuși Alexandri într-o scrisoare adresată ministrului de culte din 1881, care propusese Camerei votarea unei recompense naționale pentru bătrânul măiestru.

„Scumpe prietene” scria poetul: „eu am existat numai pentru nămul românesc numai din ziua când stihurile mele au răsunat sub arceul lui Flechtenmacher!”

Vai, meritul muncitor pentru arta națională a murit în miserie...

În 1881 îi votase o recompensă națională de 300 de lei și în 1896 dl. V. A. Urechia a stăruit să i se voteze încă un adaus de 200 lei pe lună.

Bolnav, singur — băiatul său unic, un copil care manifesta predispoziții muzicale uimitoare, îi murise — s'era, astfel a murit una din gloriile noastre naționale.

Înmormântarea a trebuit să se facă cu bani străini...

Invetătorii și cantoratul.

Sub titlul acesta voesc să răspund Stimabilului Domn D. Cunțan, profesor seminarial, care în numărul 11 al ziarului „Telegraful Român”, publică un atestat dela direcțiunea seminarială dtto 30 Novembre, 1891.

Stimabilul Domn D. Cunțan, profesor seminarial, în fața părerii mele în ce privește conservarea melodiilor bisericesti în bisericile noastre dela sate nu voesc să se opună vederile sale, nici mai ales calitatea gustului sau în materie de cântare bisericască, ci opune părerea direcțiunii seminariale, cu care părere — după a Domnului D. Cunțan, profesor seminarial, părere — eu, veți Dómne autoritate și eu — mă găsesc în completă contradicțiune.

Am cetit acel atestat, și am aflat, că el absolut nimica nu dovedește în cestiunea sulevată de mine.

Eu am susținut:

1) că în bisericile noastre s'au conservat bine melodiile bisericesti, și ele în multe locuri sunt mai frumoase, ca cele puse pe note de către profesorul nostru de cântări bisericesti.

2) că acesta în dorul său de a tot îndrepta, atâta a îndreptat în unele și altele până a elimina aproape tot ce a fost mai trumso din melodiile bisericesti.

Stimabilul Domn D. Cunțan, profesor seminarial, face provocare

1) la a sa părere, pe care nu o spune,

2) mai ales la calitatea gustului său în materie de cântare bisericască.

Eu nu am scris nici o literă nici despre părerea Domnului D. Cunțan, profesor seminarial, nici mai ales — adică mai ales — despre a l'omniei sale calitate de gust în materie de cântare bisericască.

Atestatul dela autoritatea bisericască?

În acest atestat se spune:

1) că opul Părintelui Dimitrie Cunțanu: „Cântările bisericesti după melodiile celor opt glasuri ale santei biserici ortodoxe” etc. prin concludul sinodului arhidiececesan dtto 11/23 Aprile, 1890 numărul 70 al protocolului este admis ca manual de instrucțiune în seminarul Andreian din Sibiu;

2) că prin decisiul dtto 20 Martiu 1891 Nr. 1543. B. al consistorului arhidiececesan, cartea aceasta e a se folosi ca manual obligat pentru toți elevii seminarului nostru arhidiececesan;

3) că după folosirea celui manual în decursul timpului dela introducerea lui cântările bisericesti liturgice se execută de elevii seminariali în armonie, uniform, spre decorul casei lui Dumnezeu și spre evlavie creștinilor adunați la serviciul divin.

Atâta atestatul.

Publicat acest document spre a fi dovadă contra mea, el nu are nici un sens, deoarece eu nu am vorbit nici de sinod, nici de Preaeveneratul consistoriu, nici de armonia în biserică, nici de uniformitatea cântărilor, nici de decorul casei Domnului, nici de evlavie creștinilor adunați la serviciul divin, tot lucruri aceste realizate numai din Martie 1891 până în Novembre 1891.

Dovadă contra mea sau cu Domnul D. Cunțan, profesor seminarial, vorbind, părere în completă contradicțiune cu a mea ar fi un testimoniu dela autoritatea bisericască, în care se se testifice:

a) că Stimabilul Domn D. Cunțan, profesor seminarial a fixat pe note cântările așa, după cum le a aflat la aplicarea sa în seminar;

b) că n'a adaus la ele nimica;

c) că n'a eliminat din ele nimica.

În cazul acesta în adevăr ar fi o părere contra părerii mele, și decât din fericire așa s'ar afla lucrul, atunci eu aş recunoștea și valoarea și importanța unui asemenea op.

Stau deci până acuma singur cu părerea mea. Domnul D. Cunțan în fiecare an a schimbat câte ceva la cântările bisericesti, prin această s'a eliminat din ele ce a fost frumos.

Dacă Domnul D. Cunțan, profesor seminarial, mi dă specială autorizare, eu mă angagez, ca în colonele acestui ziar să probez această a mea afirmațiune.

Fiindcă St. D. D. Cunțan, pr. sem., s'a aflat plăcut îndemnat a publica acel document, mă simt obligat a mi face și față cu acela reflecșiunile.

La locul prim trebuie să dau expresiune regretului meu pentru publicarea celui atestat, care nu era merit pentru publicitate.

La locul prim Părintele Dem. Cunțanu scie mai bine, că testimoniu acela s'a dat bona fide.

Dacă așadar la cererea Părintelui Cunțanu și pentru a Domniei Sale plăcere s'a extradat prin direcțiunea seminarială de atunci acel atestat, părintele Cunțanu era moralicesce obligat a păstra acel document numai pentru indeletnicirea sa privată.

Dar să nu luăm lucrurile prea serios; altcum nu om malitios ar ajuage după ceretări la rezultatul, că Părintele Cunțanu în dorul său de a îndrepta, înainte de a da în tipariu manuscrisul aprobat de sinod, l'a modificat și pre acela. După cercetări dela anul 1891 ar pute ajunge la acel rezultat frapant, că Părintele Cunțanu în dorul de a tot schimba în faptă nu cântă cântările așa după-cum ele sunt tipărite, și această nu numai elevii seminariali; dară nici Domnia Sa nu.

Mateiu Voileanu.

Noutăți.

Restringerea dreptului de întrunire. Părintescul guvern se îngrijește, ca din zi în zi se perdem și din puținele drepturi ce le avem și ca măsurile de supraveghiere a libertăților noastre se devină tot mai aspre și mai draconice. Dreptul nostru de întrunire nu este înscris în lege, ci este lasat la discrețiunea guvernului, care îl acordă după chibzuința sa arbitrară. Scim câte neplăceri am avut din pricina asta, câte întruniri ni s'au oprit, câte pedepse ni s'au dictat pentru convocări. Putem afirma, că opreliștile cele multe a întrunirilor noastre formază o jalbă națională deosebită. Și când așteptăm, ca acestor stări să se pună odată capăt, când cerem, ba pretindem, ca să nu se facă abuz de un drept cardinal al cetățenilor liberi, când reclamăm ca să se codifice odată dreptul de întrunire și să se iee din mâna ministrului acestei pernicioase putere, — etă că sosesc vestea, că ministrul a înăsprit starea lucrurilor.

FOIȚA.

La mormântul profesorului Dr. Ioan Bozocanu.

de
I. I. L.
(Urmare).

Să-l vedem dar!

Aici, la noi în astă țără binecuvântată de D-zeu cu'n lanț de munți uriași, cari ca un brîu o încunjoră jur împrejur, — munți prin cari cu greu și târziu pot străbate ideile mari și moderne ale apusului — aici moderatele spirite pe atunci zăceau în letargia său și dacă lucrul, lucrarea le era de tot lentă. Se părea, că pasivitatea — hotărâtă în anul 1869 de către majoritatea conferențiarilor, întruniți în Mercurea la glasul marelui Român Eliă Măcelariu — se prefăcuse într-o pasivitate față de tot ce e românesc. Pasivitatea se încuibase cu o crudă îndărătnicie nu numai pe terenul politic, dar, durere, și pe cel social.

Între astfel de împregiurări apare și tinărul Dr. Ioan Bozocanu pe arena deșartă de atleți. Conform obligământului luat

Bozocanu, curând după sosirea sa, și anume cu începerea semestrului al II-lea al celui an școlar, fu angajat de eforia școalelor rom. din Brașov, ca profesor de matematică și fizică. Ideile mari și salutare, cu cari se reînturnase din Apus, au trebuit să vină numai decât în conflict cu spiritul moderat, ce domnia aici. Brașovenii îl primiră cu zîmbet de neîncredere, așa, că unul câte unul din planurile mărețe, din ideile nevinovate ale tinărului profesor începură a se perde. Și dureros a fost pentru el, când în fuga sa nebună după idealuri se împiedecă și cade deodată jos, lovindu-se de cruda realitate.

Și cu toate acestea nu disperă, ci mai resistă încă mult. Fatalitatea a voit pôte, ca tocmai în anul sosirii sale, să mără marele Andreiu. Să fi vădut acum, cum Românii noștri își ardică deodată ghenunchii și fruntea proster-nată de absoluta-le pasivitate și cete, cete se grupază în numeroase partide, cari avéu, să se hărțuiască pentru văduvitul scaun din Sibiu. Numai acum înțelegea Bozocanu adevărul cel mare și sfânt, care se cuprindea în vorbele: „la faptă bună, puțini se adună”. Și just, — căci de ar fi fost, să se opereze alte lucruri, privitoare la prosperarea intelectuală, de pildă, atunci cu totă siguranța, că puțini ar fi alergat, și nu știu, d-zeu, — dicea profesorul — dacă pentru un

atare lucru s'ar fi găsit numai atâți oameni cu inimă, câți credincioși voia odinioară să afe Domnul Sabaoth în cetățile Sodoma și Gomora”. În căta dela Sibiu, Bozocanu de astădată stătut departe, nu se amestecă.

După alegerea și retragerea lui Ivacicovici, er să repetă scena cu partidele.

Acum Bozocanu se grupază pe lângă patronul său, mai târziu vrednicul episcop al Caransebeșului Ión Popasu. Nereușita patronului său, îl făcură, să se retragă de pe arenă și să vadă de datorințele profesionale și de interesele școlii la care funcționa. Pe catedrele acestei școli își depune el acum pârgha talentelor sale, er din viața politică-socială se trage mai la o parte, luându-și pesimismul ca soț de consolare. Și acest soț credincios i-a rămas până sub glia. Se hotărise se numai ia parte activă la nici un act din viața politică și socială. Și cu toate că una dintre notele esențiale ale caracterului său era și firea sa hotărâtă, totuși în atari cestiuni luneca și el pe marginea decisiunilor. Ori-cât de indiferent ar fi fost, un moment salutar cât de mic în viața Românilor, o rază cât de slabă și palidă de propășire națională, erau în stare să i redea nouă speranțe; atunci Bozocanu de nou își încerca forțele, dar mai totdeauna rezultatele nu-l mulțămia în de ajuns. Convins pe deplin de maturitatea tinărului popor re-

generat de abia o jumătate de véc, el ar fi vrut ca nămul nostru să se lumineze așa de odată și ca prin farmec, să se pună pe acelaș nămul cu poporele din Apus. Scia el bine, ce pôte țărănul nostru și nu arare-ori îl auțiam spunându-ne cu atâta foc, că ideile cele mai mari de libertate, egalitate și frățietate, problemate de revoluțiunea franceză din 1789 au fost deja cu cinci ani mai înainte înțelese de părinții noștri, cari le-au și dat expresiune în revoluțiunea pusă la cale de trinitatea: Horia, Cloșca și Crișan. Și erăși:

„Nici când nu vom pute folosi inteligența poporului nostru, câtă vreme cei chemați a-i conduce destinele, adică inteligența, — cărturarii — după expresiunea „clasică a părinților noștri, când u vorba de cestiuni naționale, își dă mâna cu străinul, care ne urdește perirea”.

„Ni-e rușine, se mergem alături cu părinții noștri, cu aceia cari asudau ziua și noaptea pentru creșterea noastră; rîdem de sdranțele, cari curg de pe hațele poporului nostru, și în fața străinilor ne admirăm pe bărbaiții noștri cei mari, fără însă ca să ne batem capul, să călcăm pe urmele lor. Amar mai răcim. Virtutea și curagiul ne-au părăsit.

„Nu ne mai înflăcăram de faptele mărețe ale moșilor și părinților noștri, căci virtutea

Diarele mai nouă, comunică următoarea ordinațiune a ministrului de interne Perczel, prin care se restrânge dreptul de întrunire:

„In sensul ordinațiunii ministeriale Nr. 126 din 28 Aprilie 1848 și aceleia de sub Nr. 128 din 1868, precum și pe baza praxeii de drept, întrunirile de popor sunt a se anunța cel puțin cu 24 ore înainte la forul local de instanța primă, ear ținerea acestor adunări este permisă numai după obținerea învoielii acestui for. Pentru ca această opreliste să se pōtă valida, eualific pe baza §. 1. din articolul de lege XL—1879 ori ce adunare ținută fără anunțare și fără învoire, precum și continuarea adunării disolvate de forul local — drept transgresiune, și stabilesc pentru aceia, cari se fac vinovați de această transgresiune, o pedepsă de închisore până la 15 zile și de amendă în bani până la 100 fl.“

Astfel deci dreptul nostru de întrunire este normat. Ministrului Perczel osana“.

Memorandul Armenilor. Înainte de iscarea războiului greco-turc, Armenii din imperiul otoman au dat semne vădite de nemulțămire, ba au conspirat chiar în contra Turcilor, formând societăți întregi de conjurațiune, a căror activitate se estindea în taină și asupra Bulgariei. Guvernul turc a pedepsit pe conspiratori, a infundat temnițele cu Armeni, le-a confiscat toate drepturile cetățenesci, le-a luat averile și i-a esclus din școlă și biserică, ba le-a furat chiar fetele și sociile. Acum însă după încheierea păcii, începe a se restabili liniscea și în mijlocul răsvrațiților Armeni și în fruntea lor s'a pus chiar patriarchul armenesc, care vrea să mijlocască între Pōrtă și poporul armen. Patriarchul a înaintat înaltei Pōrte un memoriu în care espune revindecațiunile Armenilor. În acest memoriu. Patriarchul cere în prima linie învoirea sultanului, ca să pōtă deschide o subscripțiune publică (colectă) în favorul celor 10,000 de văduve și orfani, rămași în urma celor căduți în războiu. Se cere apoi recunoscerea dreptului de proprietate pe sēma națiunii armenice. Se cere reprimirea în oficiu a funcționarilor armeni alungați, seu cel puțin pensionarea lor. Cu privire la biserică și școle patriarchul învōcă sprișinul sultanului, ca sutele de biserici și școle, sdrobite cu prilegiul revoluției, se fie restabilite. Elevilor armeni se li se permită intrarea în școlile de stat. Armenilor se li se acorde libertate personală deplină. Religiuinea lor se fie ocrotită. Femeile și fetele armenice furate și plasate prin aremurile turcesci să se elibereze. Se se acorde amnistie celor esilați și celor deținuți în temnițe. Afară de aceste patriarchul

„romană nu mai bate în piepturile noastre, și în vinele noastre a încetat de a mai curge „sângele străbun. —

„Er ca să dăm privilegiu străinului să „rîză de noi ne certăm, ca țigani pentru confesiune.“ —

Astfel se tânguia acest bărbat — despre care cu tot dreptul se pōte spune, că lupta deșartă a lucrat, că ținta nebună a vênat — care nici când nu șia putut vedea vreun vis realizat, căci pe de o parte aspirațiunile îi erau prea mari pentru a se putea potrivi cu firea moderată a poporului nostru, pe de altă-parte încercările sale nu aflară teren fertil. —

Și toate i-au fost înzadar. În zadar profesore! În zădar, cu alți fruntași ai noștri compunea-i odinioară în conferența națională din 1881, plan de luptă pentru trei milioane de frați asupriți; în zădar ai alergat la 1892 din nou la Sibiu, ca să veți cât mai curând tămaduite durerile fraților ței; în zădar ai figurat ca membru prin diferitele societăți brașovene; în zădar, căci nu ți-ai văcut măcar în parte aspirațiunile realizate.

(Va urma).

Ormanian mai cere și asigurarea venitului patriarchatului din o subvenție de 500 funți dela stat. Poarta n'a dat încă nici un răspuns la acest memorandum.

Producțiunea meseriașilor noștri. anunțată și în foia noastră, s'a ținut Duminecă, în sala dela Gesellschaftshaus cu succes complet atât moral cât și material. A participat public foarte numeros, atât din loc cât și din provincie. Cântările corale dirijate de dl învățator C. Popa, precum și piesa teatrală au fost bine executate. După producție a urmat joc.

Vărsări de sânge. Comitetele Zemplén, și Szabolcs în urma agitațiilor socialiste sunt în terbere. La Czigand peste 500 de socialisti au spart biserica și au jăfuit-o. A fost acuită miliția, care a dat foc în mulțime, răcind grav 21 ómeni.

În Kisvărda și Mandok poporul s'a ciocnit cu jandarmii, cari apērau primăria. Din ambele părți s'a dat foc. Mai mulți inși au fost răniți greu.

Maj. Sa a numit pe consilierul ministerial Sélley Sándor comisar guvernial peste comitatele resvratite de socialisti, investindu-l cu putere discreționară.

Invitare la Balul ce se va arangia Duminecă la 8/20 Februarie 1898 în sala hotelului „Central“ din Brad de către Intelligenta română din Brad și giur în favorul „Convictului dela gimnasiul român din Brad“ Inceputul la 8 ore sēra. Prețul intrării: de familie 2 fl., de persoană 1 fl. Comitetul arangiator. Oferte binevoitoare se vor trimite la adresa: Dr. I. Radu, profesor în Brad și se vor cuita pe cale ziaristică.

Damele sunt rugate a se presenta, în cât se pōte, în costum național.

† Aurel Suciu. Duminecă nōptea a încetat din viață la Arad avocatul de acolo Aurel Suciu, unul dintre cei mai devotați și destoinici luptători politici ai noștri; fost deputat sinodal și congresual în decurs de mai mulți ani. Regretatul decedat din anul 1892 a figurat ca membru în comitetul partidului național și condamnat în procesul *memorandului*, în 1894 a intrat în temnița din Vaf. — Mōrtea, care pe ai lui i-a zdrobit, lui Suciu i-a curmat durerile, căci de multă vreme suferea de o bōlă grea.

Intristata familie comunică următorul anunț funebru:

Alexandrina Suciu, născută baronesă Pop ca soție, cu fiica Stelea, Petre Suciu, șef de secțiune al căilor ferate române, ca frate; sfășiați de durere anunță trecerea din viață după lungi și grele suferințe, a adoratului soț, tată și frate Aurel Suciu, avocat întēmplat în 2/14 Februarie a. c., în al 45-lea an al etății și al nōuelea al fericitei sale căsătorii.

Rēmășițele pămēntești au fost aședate la cele eterne din locuința decedatului, (strada Arhiducelui Iosif, Nr. 1.) M-reuri în 4/16 Februarie la 3 ore d. a.

Fie-i țērina ușoră și memoria bine cūvēntată!

Procesul lui Zola se continuă. Scirile din urmă despre proces sunt de Marți, — a opta zi, decând se urmēză pertractarea, și sfērșitul nu se pōte încă prezice. Interesul pentru proces e încă viu Dispoziția spiritorilor în parte covērșitoare e în defavorul lui Zola. În vre-o trei rēnduri romancierul a fost în primejdie mare. Într-una din zile, după terminarea pertractării, mulțimea a oprit trăsura lui Zola, și era cât p'aci să arunce pe romancier în valurile Senei Resultatul procesului deasemenea nu se pōte încă prevedea. S'au ascultat mai mulți oficeri înalți, cu influință la condamnarea lui Dreyfus, respective achitarea lui Esterhazy. Aprōpe toți s'au ascuns la adăpostul secretului oficios. Unii dintre ei a declarat a fi convinși despre vinovăția lui Dreyfus, ba unul a spus-o acesta pe onōrea sa de militar. S'au gāsīt și de aceia, cari au învinuit pe guvern, că nu face lumină suficientă în afacere. A fost ascultat și col. Picquart, dela care Dreyfusistii aștept u mântuirea, dar n'a spus nimic de importanță. Se așteptă cu interes mărturisirea lui *Wal-sin-Esterhazy*. Poliția a luat mēsurile de precauție foarte severe, așa, că viața acusatului și a preținilor sei, urgīsīți mulțimei, nu mai e amenințată.

Avis! Din nou rugăm pe toți acei P. T. Domni, cari doresc ceva din Librăria noastră a nu se adresa nici unei persoane ci numai către

Librăria Tipografiei archidiece-sane, Sibiu.

„Foia pedagogică în nrul său al 2-lea din anul acesta cuprinde: Treptele, formale ale învățământului, II. Sintesa, de Dr. P. Șpan. (urmare) — Modele de lecțiuni: Ghiociei de Dr. D. P. Barcianu (urmare). — Din literatura scolară, de Dr. D. P. Barcianu. — Informațiunii. — Felurimi.

„Moda ilustrată“, foie pentru moda de dame, apare în București în fiecare Săm-bătă. Abonamente în țēră pe an 10 lei, pe 6 luni 5 lei, 3 luni 3 lei. Pentru străinătate pe an 13 l., 6 luni 6-50 l., pe 3 luni 3-59 lei. (Administrația: Pasagiul Maco, București.

Nrul 4. cuprinde: Cronica modei, — Lucru de mână. — Explicarea gravurilor. — *Tribuna feministă*: Mișcarea feminină. — Convorbire. Papa și chestia feministă. — Diverse. — Poesii. — Anecdote. — Stat guvernat do femei. — *Foia*: Romanul unui monach, de Henry Murger, — De-ale bucătăriei. — Felurimi. — Cronica petrecerilor. — Șarade. — În fiecare număr mulțime de gravuri.

Bibliografie Căsătoria după legea civilă ungară (Art. de lege XXXI din 1894) cu notițe din dreptul bisericesc răsăriten de Dr. Petru Ionescu, este titlul unei cărți apărute zilele aceste în editura Librăriei și Tipografiei diecesane din Caransebeș.

Încă dela introducerea căsătoriei civile s'a simțit necesitatea unei astfel de lucrări, din care să cunoască preoțimea noastră pe de o parte legea civilă pe de altă parte deosebirea ce există între legea acēsta și între cea bisericescă. Dovadă, că s'a simțit necesitatea unei astfel de lucrări este și imprevizibilitatea, că la congresul național-bisericesc din anul trecut s'a făcut propunerea de a se eda legea despre căsătoria civilă pentru că numai din instrucțiunea Consistoriului metropolitan nu i-se dă preoțimei posibilitatea de a cunoaște și însași legea în integritatea ei. Și e luern natural, că dacă voim să lucrăm pe toate căile legale pentru reușiunea, eventual abrogarea legii despre căsătoria civilă, cea ce se impune fiecărui creștin adevărat trebuie se cunoșcem bine legea civilă, ordinațiunile ministeriale, deosebirea între legea civilă și cea bisericescă referitoare la căsătorie.

Din punctul acesta de vedere lucrarea Domnului Dr. Petru Ionescu este de mare folos pentru preoții și învățătorii noștri, pentru că pe lângă legea despre căsătoria civilă conține aprōpe întreaga lege bisericescă referitoare la căsătorie, precum și cele mai însemnate părți din ordinațiunile ministeriale, cari sigur că vor fi puțin cunoscute preoților și învățătorilor noștri. Pentru a face mai evidentă deosebirea între legea civilă și cea bisericescă, autorul arată la fiecare paragraf din legea civilă și dispozițiunile legii bisericesci și dă îndrumările necesare pentru ca implinind legea civilă să ținem totdeauna în vedere și interesele bisericii noastre. — Autorul arată dela sine și în ce mod au să se cēră dispensațiunile necesare, așa că preotul singur va fi în stare să espereze dispensațiunile, fiind în modul acesta scutite părțile de neplăcerea de a alergera de la unu la altul.

Din parte-ne recomandăm preoților și învățătorilor noștri cu totă căldura lucrarea Dlu Dr. Petru Ionescu.

Albina, nrul 18 (1. Febr) cuprinde: Ec. St. Călinescu, Scrisori către Români. — Tolstoi Cel d'ntăiu rachier. — N. O. Popovici — Lupa, Tfecle de zahar. — Anecdote. — Carpen, Cum s'ar atrage mai mulți copii la școlile rurale. — V. I. M., Ingrijirea copiilor în primul an. — Cuvēnt dn îngropare pentru Stefan Vodă. — Petre-Petrescu, Dealul comorilor. — Drăgănescu, Predică la Dumineca fiului celui desfrānat. — Ciocan, Povestea lui Dragoș. — Ospătaria copiilor din Băcău. — Chiuituri din Ardeal. — Din povețele lui Gracian. — Cronica Bibliografică. — Voci din presă. — Informații. — Posta red. — Ilustrațiuni: Sfecle de zahar. — Achard.

PARTEA SCIENTIFICA SI LITERARA

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorisată

de

Un prietin al plugarilor.

(Urmare).

10. Bucatele după ce se culegeau se puneau în șuri, apoi se imblătēu, sēmānta se alegea și se păstra în poduri și coșuri și după trēbuință o duceau la mōră de o măcinau. Mori de apă erau în us încă din secolul al IVlea. Aceste mori au fost introduse mai întâiu în Germania de mijloc, și de aici ceva mai târziu în Germania de nord. „Pe mori se puneau mare preț, ele erau privilegiate de cei dela putere. Erau ale comunei și nu ale morariului, care le grijea; ele se dedeau în arandă. Mēsură cea mai veche pentru sēmāntă și făină era așa numitul „modius“, o mēsură mai mare era așa numitul „maltrum“.

11. Întrēbuințare pānei de trei feluri adică: de sēcāră, grāu și alac, pe cari nemții o folosesc și acum, se esplică de acolo: prin emigrarea popōrelor s'a adus din ost la germani sēcara din care făceau așa numita pāne nēgră. Alemanii au intrat în Helveția și Alsația, au aflat acolo alacul, pe care l'au adus în Germania și au făcut pāne din el. Grāul l'a învățat a'l cunoaște Franconii cei învīgători în Galia (Francia) și au lătit cultivarsa lui ca fruct pentru pāne în toate părțile unde nu se cultiva sēcāră.

12. În privința edificiilor economice s'au făcut puțini pași. Au început ași coperi locuințele cu șindrile, a face trepte și a despărți încăperile una de alta, adecă ași face mai multe încăperi sub un coperiș. În locul edificiilor celor vechi, cari erau acoperite cu trestie, fără ferestre, și în care iērna omul la oaltă cu vitele lui, au început a se face cu încetul încăperi mai spațioase și mai de dōmne-ajutā, deja au început locuitorii ași face casă de locuit, șură și grajd pentru vite.

13. Pe timpul emigrării popōrelor se întēmpla de cete întregi prin prea dēsa populațiune seu prin invasiunile străine a fost alungate departe peste graniță. În acele țēri, unde locuitorii erau destul de puternici, de a respinge invasiunile străine, s'au făcut sate cum se cade precum era la Frisi. Dacă însă nu erau în stare a face acēsta, atunci erau siliți a da învīgătorilor fără nici un ban pāmānturi, ba districte întregi. Proprietățile câștigate în modul acesta se dedēu de comun sub numele de bun al statului (Fiscus), nobililor resbelului ca feud. Aceștia pentru așa ceva avēu a da afară de servitii resboinice încă unele naturalii la domnul feudului. Așa s'a format după supunerea Galliei prin învīgătorii Merovingi începutul sistemului feudal pe pāmēntul gallic.

14. Rēsboiele cele dese ale regelui, precum și espedițiunile răpitoare seu hoțesaci a nobilimei lui de arme, apăsau tare pe liberii cei mici și bunul (averea) lor. Delaturarea liberilor comuni începe cu pretențiunile regilor franconi; dijmă, adecă a decea parte, serviciu de arme, călătorii, transporturi la călătoriile regelui, pe care omul sērac nu le putea face tot deauna, fără de a nu-și vinde câte ceva. În cazul acesta el silit de împēgriături, ași da averea în mānile unui mai puternic, și el se bucură de scutul lui, el rēmānea numai ca substitut. Așa rēmase cultivarea pāmēntului în mānile sclavilor seu a robitor și se privea ca un lucru slugarnic seu de servitule.

15. După ce s'a introdus creștinismul în Germania sudvestică cu lățirea grānițelor a imperiului francic, și după ce s'a înființat mai multe clăstire (mānāstiri) în locuri până acum necultivate, au început a se cultiva multe pustietăți. Cu timpul s'au rārīt pădurile primitive. Locuitorii mānāstirilor purtau sēcurea și cōrștea cu răbdare, căci ca să fie liniștiți aci, ei erau avisați la producțiunea acestui pāmēnt. Bunurile seu averile mānāstirilor și bisericilor, cari se administrau după sistemul celor romane, au adus mulțime de îmbunătățiri și pentru țērani.

(Va urma).

Nr. 110/898.

[29] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante Nucet se escrie concurs pentru a doua-ora cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 233 fl. 80 cr.

Petenții au a-și așterne cererile înstruite conform normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Sibiu, 21 Ianuarie, 1898.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 46/1898.

[30] 1—3

CONCURS.

Dela „Asociațiunea pentru literatură rumână și cultura poporului român“ e de conferit, începând cu anul școlar 1897—1898, un stipendiu de 20 fl. din fundațiunea „Bășota“. La acest stipendiu pot concura acei tineri gimnasisți români, cari s'au născut în Munții-apuseni sau în fostul district al Năsăudului.

Cererile, provădute cu 1) atestat de botez, 2) testimoniu școlar de pe semestrul I. al anului școlar 1897—98 și 3) atestat de paupertate, se înainteză comitetului central în Sibiu (Strada Morii Nr. 8.) până la 1 Martie n. a. c.

Cererile întrate după termen nu se vor considera.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatură rumână și cultura poporului român“ ținută în Sibiu la 3 Februarie 1898.

Dr. Il. Pușcariu, m. p.
vice-presed.

Dr. Ben, m. p.
secret. II.

Din **Librăria Tipografiei arhidieceesane** se pot procura:

Insoțirile de credit,
îndreptare practică

de
T. W. Raiffeisen,
traducere autorizată

de
Dr. A. Brote.

Prețul 80.

Cartea
Stuparilor
Săteni

de
Romul Simu, învățător
prețul 35 cr.

Librăria Tipografiei arhidieceesane,
Sibiu.

Cel mai sensationă roman al literaturii moderne. În limba engleză s'a vândut în cinci-deci de mii de esemplare. Succes colosal. Tradus în toate limbile europene.

În românesce de
Afin de la Tuscia
a apărut
acum.

TRILBY

Prețul unui
esemplar: direct
fl. 1.30. În librăriile
din monarhie fl. 1.60.
În România și străinătate 4 lei. Depozit general:
Afin de la Tuscia, tipografia
Uhrman, Temesvár Ungaria.

Vestitele
Semințe de flori și legumi
ale lui [13] 5—17

Mauthner

în
pachete închise, legal garantate
cu marca de apărare improtocolată

„Ursul“

se pot căpăta în toate
băcăniile și ferăriile
mai mari.

NB. Numai pentru pachetele închise, provădute cu figura ursului și signate cu numele **Mauthner**, cum arată figura alăturată, ia firma **Edmund Mauthner** în **Budapesta, strada Andrássy 23**, garanție deplină, că-s semințe prospete și veritabile.

„ZLĂGNEANA“,

institut de credit și economii. ca societate pe acțiuni în
Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operațiuni:

- primesce depuneri spre fructificare după cari solvesce 6% interese la an;
- escomptază cambii cu cavenți;
- acordă împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și pe ipotecă.

Orele de biurou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

[20] 2—5

Direcțiunea.

„PARSIMONIA“,

institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Bran.

Convocare

[28] 1—1

la

adunarea generală a III-a

a institutului de credit și de economii societate pe acții „PARSIMONIA“ în Bran, ce se va ținea Joi, în 24 Februarie 1898 st. n. la 2 ore p. m. în localul institutului, la care sunt invitați toți acționarii a se presenta în sensul §-lui 20 din statutele institutului.

Obiectele de deliberare sunt următoarele:

- Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere;
- Statorirea bilanțului și a împărțirii profitului;
- Intregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere;
- Alte propuneri eventuale.

Bran, 1 Februarie 1898.

Din însărcinarea Direcțiunii:

președintele

I. Cav. de Pușcariu.

Bilanț cu 31 Decembre 1897.

ACTIVE.		PASIVE.	
	fl. cr.		fl. cr.
Rate restante din capitalul social	4795.—	Capital social, 600 acții à fl. 50.	30000.—
Cassa în număr	1256.13	Depuneri spre fructificare	46317.48
Cambii escomptate	78398.10	Cambii reescomptate	4225.—
Spese de fondare	fl. 292.77 cr.	Interese transitoare pro 1898	1588.80
20% amortisare	fl. 58.55 cr.	Fondul de rezervă	310.86
Mobilier	440.89	Profit neîmpărțit transpus din 1896	165.62
		Profit curat	2507.57
	v. a. 85115.34		v. a. 85115.34

Profit și pierderi.

DEBIT.		CREDIT.	
	fl. cr.		fl. cr.
Esșite:		Venituri:	
Interese pentru depuneri spre fructificare	2178.09	Interese dela cambii escomptate	5011.—
Spese diferite, porto-postal etc.	fl. 268.92	Proviuni de administrare	fl. 793.38 1179.91
Salarii	fl. 690.—		
Contribuțiune: a) după depuneri	fl. 166.42		
b) comunală	fl. 89.23		
c) de drum	fl. 10.58		
d) erarială	fl. 221.55		
20% amortisarea speșelor de fondare	58.55		
Profit curat	2507.57		
	v. a. 6190.91		v. a. 6190.91

Din ședința Direcțiunii a institutului de credit și economii „Parsimonia“ ținută în Bran la 2 Februarie 1898.

I. Cav. de Pușcariu m. p., **Georgiu Enescu** m. p., **Axente Moșoiu** m. p.,
președinte. director executiv.

Georgiu Babeș m. p., **Ilariu Reit** m. p., **Miron Tătoiu** m. p.,
comptabil. cassariu.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținute în bună ordine, le-am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Bran, 2 Februarie 1898.

Nicolau Garoiu m. p., **Leontin Pușcariu** m. p.,
președinte. v.-președinte
Iosif Enescu m. p. **Iosif Cojanu** m. p.